

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет Дизайну
Кафедра Графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.16 Типографія та поліграфія
(назва дисципліни без скорочень)

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	02 <i>Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	022 <i>Дизайн</i>
Спеціалізація	<i>Графічний дизайн</i>
Освітня програма	<i>Дизайн</i>
Статус дисципліни	<i>Графічний дизайн</i>
Курс / семестр	<i>3 курс, V-VI семестри</i>
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Лекції – 26 год.</i>
	<i>Семінарські – 0 год.</i>
	<i>Практичні – 42 год.</i>
	<i>Самостійна робота – 82 год.</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Диф. залік</i>
Викладач (-і)	<i>Костенко Ігор Олегович, доцент</i>
Контактна інформація викладача (-ів)	Iokostenko3@gmail.com
	<i>kostenko_i@kdidpamid.edu.ua</i>
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=11&browse=courses&perpage=20&page=0
Дні занять	<i>згідно діючого розкладу занять</i>
Консультації	<i>по домовленості</i>

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	<i>Навчальна дисципліна «Поліграфія і типографіка» знайомить студента з історією поліграфії, типологією шрифту, кольоровою моделлю та кольоровим профілем та їх методикою використання, методами растровання зображень, використанням мов PCL та PS і їх перевагами та недоліками, з різними видами друку (флексграфічним, трафаретним, глибоким, тампдруком, офсетним, електрографічним, струменевим, сублімаційним, твердочорнильним), методами контролю якості друку.</i>
---------------------	--

	<i>Вивчення дисципліни «Поліграфія і типографіка» формує та закріплює на практиці знання студентів, які будуть необхідні йому в подальшій роботі художником-графіком у сфері проектування та оформлення поліграфічної продукції.</i>
Мета й завдання навчальної дисципліни	<i>Метою вивчення навчальної дисципліни «Поліграфія і типографіка» є ознайомлення з методами друку та їх технологічними властивостями, особливостями дизайну та макетування в залежності від типу друку та вимогами додрукарської підготовки. Основними завданнями вивчення дисципліни є:</i> <i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</i> <i>основні групи шрифтів, характерні риси та відмінності; терміни, основні ознаки та правила побудови шрифту; особливості комп'ютерного (електронного) відтворення кольору;</i> <i>використання кольорових профілей при підготовці до друку; вимоги до використання кольорових моделей;</i> <i>методи растровання та їх вплив на якість друку; вимоги до підготовки макетів для різних видів друку; особливості використання програмного забезпечення при дизайні проекту в залежності від типу друку; вплив програмного забезпечення та електронного формату файлу на якість друку;</i> <i>особливості та типові ознаки додрукарської підготовки макету</i> <i>вміти:</i> <i>створювати гармонійні шрифтові пари при розробці дизайн проектів;</i> <i>використовувати методи контролю якості друку; розробити дизайн проект і підготувати макет до друку враховуючи різні вимоги для різних видів друку і технологічні фактори, що впливають на якість друку;</i> <i>визначати оптимальні методи друку при виготовленні різноманітної поліграфічної продукції;</i> <i>використовувати методи контролю якості друку</i> <i>мати навички:</i> <i>в сумісному використанні програмного забезпечення для підготовки макетів дизайн проекту до друку</i>
Передумови вивчення дисципліни	<i>Необхідний рівень попередньої профільної підготовки з дисциплін: шрифт, каліграфія, основи дизайну, історія мистецтв, графічні техніки, рисунок, дизайн за фахом, комп'ютерні технології.</i>
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	<i>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</i>

Загальні компетенції (ЗК)	<i>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</i> <i>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</i> <i>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт.</i> <i>ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</i>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<i>СК-1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.</i> <i>СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.</i> <i>СК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.</i> <i>СК-6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).</i> <i>СК-7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.</i>

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Семестр V					
Тема 1. Історія поліграфії					
1.1. Історія поліграфії		2			
1.2. Історія винаходів в поліграфії					
1.3. Основні типи обладнання					
1.4. Видатні українські друкарі – погляд крізь призму часу					
Усього годин за темою 1	2	2			
Тема 2. Шрифт у поліграфії					
2.1. Типологія шрифту		2		6	7
2.2. Правила побудови контуру					
2.3. Основні групи шрифтів, характерні риси та відмінності					
Усього годин за темою 2	15	2		6	7
Тема 3. Комп'ютерний шрифт					
3.1. Особливості електронних форматів шрифту		2		4	7
3.2. Геометричні характеристики шрифту різного електронного формату					
3.3. Порівняльні характеристики шрифтів різних форматів					
3.4. Терміни, основні ознаки та правила побудови шрифту					
Усього годин за темою 3	13	2		4	7
Тема 4. Теорія кольору в поліграфії. Кольорові моделі					

4.1. Особливості комп'ютерного (електронного) відтворення кольору 4.2. Температура кольору. Поняття чорного та білого в залежності від температури кольору 4.3. Градації сірого, глибина кольору 4.4. Регулювання кольоропередачі в залежності від температури.		2			6
Усього годин за темою 4	8	2			6
Тема 5. Використання моделей кольору					
5.1. Теоретичне та практичне використання кольорових моделей та температури кольору у RAW - конверторах та програмах растрової графіки (Photoshop). 5.2. Практичне застосування та характерні помилки при відображенні кольору при друці. 5.3. Особливості використання програм растрової графіки (PHOTOSHOP) при підготовці до друку		2		4	6
Усього годин за темою 5	12	2		4	6
Тема 6. Кольорові профілі					
6.1. Поняття кольорового профілю (ICC) 6.2. Різниця між кольоровим профілем та кольоровою моделлю 6.3. Визначення та сумісність кольорових профілів для різних типів обладнання та друкуючих пристроїв 6.4. Використання кольорових профілів при підготовці до друку. PPD файли друкарських пристроїв.		2		4	4
Усього годин за темою 6	10	2		4	4
Усього годин за V семестр	60	12		18	30
Семестр VI					
Тема 7. Методи растрування зображень					
7.1. Поняття алгоритмів растрування. Растрова крапка та частота простору, їх комбінаційне використання при раструванні для досягнення високої якості друку 7.2. Історичне походження та сучасне використання алгоритмів растрування 7.3. Залежність якості друку від алгоритму растрування, частоти простору та роздільної здатності при різних типах друку 7.4. Практичне використання методів, диференційні вимоги до сканування зображень		2		2	2
Усього годин за темою 7	6	2		2	2

Тема 8. Високий друк					
8.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			5
8.2. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки					
Усього годин за темою 8	6	1			5
Тема 9. Глибокий друк					
9.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			5
9.2. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки					
Усього годин за темою 9	6	1			5
Тема 10. Флексографічний друк					
10.1. Технологічні особливості та галузь застосування		2			
10.2. Типи та категорії пристроїв та їх вплив на якість друку					
Усього годин за темою 10	2	2			
Тема 11. Флексографічний друк. Теоретичні аспекти та вимоги до дизайнерської підготовки					
11.1. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки		2		10	10
11.2. особливості макетування та підготовки проекту в залежності від галузі та типу обладнання					
11.3. Диференційні методи та рішення комп'ютерної підготовки макету в залежності від типу обладнання та вимог до друкарської підготовки					
Усього годин за темою 11	22	2		10	10
Тема 12. Типоофсет					
12.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			10
12.2. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки					
Усього годин за темою 12	11	1			10
Тема 13. Трафаретний друк (шовкографія) та тамподрук.					
13.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			10
13.2. Особливості дизайну та вимоги до-друкарської підготовки					
13.3. Технологічні особливості тамподруку та галузь застосування					
Усього годин за темою 13	11	1			10
Тема 14. Офсетний друк					
14.1. Технологічні особливості та галузь застосування		4		12	10
14.2. Особливості технологічного обладнання, які впливають на якість друку					

14.3. Особливості виготовлення та типи форм для аналогового та цифрового друку, вимоги до макету 14.4. Цифровий офсетний друк. Різниця між цифровим електрографічним, або струменевим друком. Переваги та недоліки. Тема 14.5. Особливості та вимоги до друкарської підготовки Тема 14.6. Особливості виготовлення фотоформ та СТР-форм Тема 14.7. Особливості підготовки макету вимоги до растрової та векторної графіки Тема 14.8. Вплив форми крапки та типу растрування на якість друку Тема 14.9. Використання шкали SLUR та ін.. для контролю якості Тема 14.10. Контроль якості – визначення неналежної якості : недбала дизайнерської підготовка, або порушення технології друку.					
Усього годин за темою 14	26	4		12	10
Усього годин за VI семестр	90	14		24	52

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Рудер Є. Типографіка. – М.: Книга, 1982.
2. Бородай Ю.О. Графічний дизайн: Методичні вказівки. – К.: КНУБА. – 2003. – 64с.
3. Дурняк Б.В., Батюк А.Є. Розробка і дизайн рекламних видань: Навчальний посібник – Львів: видавництво Українська академія друкарства. –2006. –315 с.
4. Куленко М. Основи графічного дизайну. – Кондор –2008. – 210 с.
5. Куценко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник –К.: Кондор. –2006. –492 с.
6. Лесняк В.І. Акцидентний шрифт: 75 оригінальних шрифтів. – Харків: Колори. – 2004. – 140с.
7. Турченко Ю. А. Український естамп. – К.: Наукова думка. –1991. – 234 с.
8. Шевченко В. Е. Форми візуалізації в сучасному журналі : монографія. Київ: Видавець Паливода А. В., 2013. 340 с.
9. Шевченко В. Е. Режисура та архітектоніка видання: Навчально-методичний комплекс для студентів Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Інститут журналістики, 2004. 72 с.
10. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту: конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ: Інститут журналістики, 2005. 106 с.
11. Оригінали для поліграфічного відтворення. Загальні технічні вимоги: ДСТУ 3772 – 98. Київ: Держстандарт України, 1999. 21 с.
12. Жидецький Ю.Ц., Лазаренко О.В., Лотошинська Н.Д. та ін. Поліграфічні матеріали. – Л.: Афіша, 2001.
13. Журнал. Друкарство.
14. Журнал. Палітра друку.
15. Розум О.Ф. Теємниці друкарства.- К.: Техніка, 1980.
16. Тимошик М.С. Історія видавничої справи. К.: Наша культура і наука, 2003.

17. Ярема С.М. Видавничі поліграфічні технології та обладнання. – К.: Університет «Україна», 2003.
18. Ярема С.М. Технічне редагування. – К.: Університет «Україна», 2003.

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 2 Шрифт у поліграфії;	29.09.25 - 03.09.25	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань</i>	14
Тема 3. Комп'ютерний шрифт	18.10.25 - 22.10.25	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та захист індивідуальних робіт</i>	14
Тема 2 Шрифт у поліграфії; Тема 3 Комп'ютерний шрифт	18.10.25 - 22.10.25	<i>Усна доповідь, проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль, оцінювання практичних робіт, презентація та захист індивідуальних робіт</i>	22
Тема 4 Теорія кольору в поліграфії. Кольорові моделі;	27.10.25 – 31.10.25	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та захист індивідуальних робіт</i>	14
Тема 5 Використання моделей кольору	17.11.25 – 21.11.25	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та захист індивідуальних робіт</i>	14
Тема 4 Теорія кольору в поліграфії. Кольорові моделі; Тема 5 Використання моделей кольору; Тема 6 Кольорові профілі	08.12.25 – 12.12.25	<i>Усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове); проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль; оцінювання практичних робіт, презентація та захист індивідуальних робіт; підсумковий контроль – залік Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо</i>	22
Всього для V семестру			100
Тема 7 Методи растрування зображень	26.01.26 - 30.01.26	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та захист індивідуальних робіт ; проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль</i>	20
Тема 11 Флексографічний друк. Теоретичні аспекти та вимоги до дизайнерської підготовки	30.03.26 - 03.04.26		20
Тема 14 Офсетний друк	25.05.26 - 29.05.26	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та</i>	20

		<i>захист індивідуальних робіт ; проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль</i>	
Тема 7. Методи растрування зображень Тема 8 Високий друк Тема 9. Глибокий друк Тема 11 Флексографічний друк.Теоретичні аспекти та вимоги до дизайнерської підготовки Тема 12 Типоофсет 13. Трафаретний друк (шовкографія) та тамподрук; Тема 14. Офсетний друк.	25.05.26 - 29.05.26	<i>Усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове); проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль; оцінювання практичних робіт, презентація та захист індивідуальних робіт; підсумковий контроль – залік Представлення результатів науково- дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо</i>	40
Всього для VI семестру			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Ноутбук, персональний комп'ютер
---------------------------------------	---------------------------------

Необхідні засоби	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи тощо
Програмне забезпечення	Microsoft Office, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, <u>Adobe InDesign</u>
Матеріали, інструменти	Блокнот для конспекту, ручка

Політика вивчення навчальної дисципліни

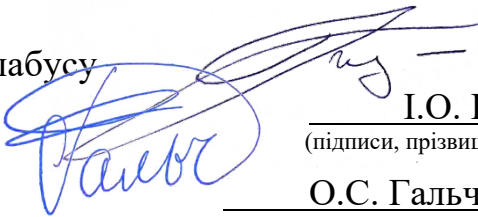
Політику щодо академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Цей пункт є обов'язковим. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається

	(анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.
--	---

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

<https://kdidpamid.edu.ua/academy/fakultety/fakultet-dyzajnu/kafedra-grafichnogo-dyzajnu/sylabusy-navchalnyh-dyscyplin-grafichnogo-dyzajnu/>

Розробник (розробники) си́лабусу
навчальної дисципліни

І.О. Костенко
(підписи, прізвища, ініціали)

Гарант освітньої програми

О.С. Гальчинська
(підписи, прізвища, ініціали)

Завідувач кафедри

в.о. І.В. Петрова
(підписи, прізвища, ініціали)

Си́лабус затверджено
на засіданні кафедри

графічного дизайну
(назва кафедри)

від 26.08.25, протокол № 1